



Єфремов Іван Антонович
(1908-1972)
письменник-прозаїк, фантаст, учений

Народився 22 квітня 1908 року в с. Вириця (тепер Ленінградська область, Росія) у купецькій сім'ї. Він був безпритульним, вихованцем автороти, вантажником, шофером, моряком, геологом, палеонтологом.

Дитинство Іван Антонович провів у Бердянську, пізніше - в Херсоні, куди після розлучення батьків його перевезла мати. Але незабаром вона вийшла заміж за командира Червоної Армії і, поїхавши з ним, кинула дітей.

Після закінчення школи працював матросом. Влився в ряди 2-ї автороти 6-ї армії та став її "сином полку". На початку 1921 р. частина була розформована, Іван демобілізувався.

У 1935 році закінчив екстерном геологорозвідувальний факультет Ленінградського гірничого інституту, завідував лабораторією Палеонтологічного інституту Академії Наук. Захистив кандидатську дисертацію, а через п'ять років – став доктором наук.

На початку 1940-х років Єфремов розпочав свою літературну діяльність. Крім оповідань та повістей, у яких передбачені відкриття алмазів у Якутії та поява голографії, Іван Єфремов написав чотири великих романи: «Туманність Андромеди» (1957), «Лезо бритви» (1963), «Година Бика» (1968) та «Таїс Афіньська» (1972). За його однойменним романом створено фільм Є. Шерстобитова «Туманність Андромеди» (1967).

Помер 5 вересня 1972 р. у Москві.

Твори

1. Туманность Андромеды : роман : для ср.и ст. шк. возраста / худож. А. Басс. - К. : Веселка, 1989. - 335с.
2. Таис Афинская : истор. роман / оформ. Л.Н. Константинов. - Х. : Прапор, 1992. - 430 с.
3. Лезвие бритвы : роман приключений. - Х. : Прапор, 1992. - 589 с.
4. На краю Ойкумены; Звездные корабли : повести. - М. : Кругозор, 1994.- 432 с.: ил.
5. Час Быка: науч.-фантаст. роман / худож. В.Смирнов. - М. : Правда, 1991. - 461 с.

Про нього

6. Чудинов, П. К. Иван Антонович Ефремов. 1907-1972 / П. К. Чудинов.- М. : Наука, 1987.- 222 с. : ил.
7. Голобородько, Я.Ю. Письменники і Херсон / Ярослав Голобородько. – Херсон: Персей, 2003. – С.34.
8. Матвеева, А. В. Окаянные дни Ивана Ефремова / А. В. Матвеева // Взгляд. - 2005. - № 26. – С.9.

Довідкові видання

9. Єфремов Іван Антонович // Українська радянська енциклопедія : в 12 т. Т. 4.— 2-е вид. — К., 1977. — С. 102.
10. Ефремов Иван Антонович // Краткая литературная энциклопедия: в 8 т. Т. 2./ гл. ред. А. А. Сурков. - М. : Сов. энцикл., 1964. – Стб. 902-903.
11. Ефремов Иван Антонович // Энциклопедия фантастики: кто есть кто / под ред. В. Гакова. - Минск: ИКО "Галаксиас", 1995. - С. 230-232.
12. Єфремов Іван Антонович - рос. письменник // Українська літературна енциклопедія : в 5 т. Т.2. - К., 1990.- С.190.

Бібліографічні видання

13. Минералов, Ю. И. Єфремов Іван Антонович / Ю. И. Минералов // Русские детские писатели XX века : библиограф. слов. - 2-е изд.- М. : Наука,1998. – С.175-177.
14. Єфремов Іван Антонович // Знаменні і пам'ятні дати Херсонщини на 2007 рік: бібліогр. покажч. / Херсонська обл. універсальна наук. б-ка ім. О. Гончара; уклад. Мокрицька Г.П.; відп. ред. Зелена Л.І. – Херсон, 2006. – С.38-41.